

[Meta Ditzel.]

liv en tid og senere vende tilbage. Mange elever trænger til miljøforandring enten på grund af miljøet i skolen, eller måske lige så tit på grund af et vanskeligt miljø derhjemme. Måske er det, de trænger allermost til, at komme helt væk fra alt, hvad der har med skole at gøre en tid. Om man skal udvide en sådan dispensationsmulighed endnu mere, end der er tale om i betænkningen, kan drøftes i et udvalg — også om man skal tænke på dispensation i forbindelse med eksamensklasserne, som en af talerne har været inde på.

Der har været nogen tale om lærernes mulighed for at leve op til de krav, en udvidet undervisningspligt stiller; og der kan måske være grund til at nævne, at man fra skolens side må erkende, at bedre arbejdsvilkår er ønskelige, hvis en sådan reform skal lykkes, selv om man har noteret adskillige gode resultater med hensyn til undervisningen i 8.-9. klasserne indtil nu.

At man i det, man kalder oplæg til debat, fra skolens side er gået ind for en positiv behandling af og stillingtagen til spørgsmålet, har som baggrund, at skolen er sig sit samfundsmæssige ansvar bevidst og naturligvis er klar over, hvor meget det betyder for børnene, at de kommer ud i arbejdslivet med den bedst mulige baggrund. Debatten i skolen har ført til det resultat, at et flertal af lærere vil gå ind for udvidet undervisningspligt, hvis de nødvendige betingelser herfor kan skabes, og det må vi tage ad notam. Det er noget meget væsentligt, at netop lærerne får de bedste muligheder for at skabe baggrunden for arbejdet med eleverne på disse alderstrin. Man peger på, at der i højere grad må blive mulighed for hjælpeinstanser; jeg kan nævne hjælp til ordblinde, til svagtsynede, børn med hørevanskeligheder og børn med psykiske vanskeligheder. Det er i gang, men det er ikke fuldt udbygget. Desuden må sådanne hjælpeforanstaltninger virke skoletiden igennem, de skal begynde nede fra første klasse. Det er indlysende, at et barn, som i det eller de første skoleår hæmmes af den slags svagheder, let vil komme til at lide under det hele sin skoletid igennem, og kan man så undres over, at sådanne børn måske aldrig kommer til at finde sig særlig godt i skolen? Kan man undre sig over, at de

måske pjækker fra skole en gang imellem, forsvinder ud i skoven, uden at hverken far eller mor eller lærerne ved det? Der er adskilligt forkert inden for skolen i det, vi kalder arbejdsklimaet, fordi der er en del børn, der ikke befinder sig godt, og det må vi have afhjulpet.

Man vil gerne have mulighed for studieteknik og differentieret undervisning; netop derigennem bliver der mulighed for at tage hensyn til elevernes forskellige forudsætninger, hvilket man også har været inde på i dag. Man ønsker større forældrekontakt og mere lærersamarbejde. Det kan måske synes, at det må være naturligt, at det lægges op til lærerne at skabe det; men det er slet ikke så nemt, som det kan lyde til. Der kan godt blive tale om en nødvendig økonomisk baggrund for at skabe tilstrækkelig mulighed for et sådant samarbejde. Man har jo tidligere været inde på ad lovgivningens vej at få forældrene mere med, men det mislykkedes. Denne opgave må løses på en helt anden måde, og den er meget, meget vigtig.

Vi må have flere undervisningsmidler og bedre lokaleforhold, netop nu da man i så høj grad går ind for de undervisningsformer, vi har i 8.-9. klasserne. Vi må have bedre mulighed for at skaffe formningslokaler, værkstedsundervisningslokaler og lokaler til det fag, som hedder orientering, og som vistnok har sin store andel i, at børnene befinder sig godt i 8.-9. klasse. Endelig må der være bedre mulighed for uddannelse af lærere, og det bliver der jo nu åbnet adgang til ved lærerhøjskoleafdelingerne.

Der er vist ingen tvivl om, at en del af den modstand, man har mødt fra lærerside, vil forsvinde, hvis disse betingelser opfyldes, og jeg vil igen pege på, at lærerne netop har opstillet disse betingelser som nødvendige for, at de kan gå ind for den udvidede undervisningspligt. Det vil derfor være af stor værdi for løsningen af hele problemet om den bedst mulige undervisning som den bedste baggrund for uddannelse, at man snarest muligt skaber disse betingelser for gode arbejdsforhold i skolen.

Ordføreren for forslagsstillerne (K. B. Andersen): Jeg vil gerne takke for den tilslutning til forslaget, som kom til udtryk fra langt de fleste af ordførerne og de med-